

ємники“, „мужики-должники“, одно слово — характерна сила і власть плутократії над міським пролетариятом. Автор хотів би бачити в фавулі якийсь дійсний скандал новгородський, розказаний в билині під псевдонімами (Хотен від хотіти, невіста єго — Чайана від чайти).

Розвідка „про Ілю Муромця і Себез“ (Замітки) дотикаєть ся одного з варіантів билини, де виступає м. Себез (Витебська губ.). Автор догадуєть ся, що поводом до такої парентези могла бути битва під Себежом р. 1586, що вказувало-б на білоруський ґрунт утворення. З сього powodu автор застановляєть ся над згадкою про „Ілію Муравленна і Соловія Будимировича“ в листі Ф. Кмити, стар. оршанського з р. 1574, що вказує на відомість про билини в краях білоруських, тепер позбавлених билинної традиції.

М. Грушевський.

Филевичъ И. П. Польша и польскій вопросъ (посвящ. Н. Н. Страхову), Москва, 1894, ст. 104.

Нова книжка варшавського професора є передруком статей єго, друкованих в „Русскомъ Обзорѣніи“ за р. 1894, напів наукового, напів публіцистичного характеру, і, як каже автор, представляє резюме з приготованих „Очерків“ руско-польських відносин. Автор отже хоче подати погляд на історію сих відносин; має він властиво характер оскарження польської історії, провідна ідея — погляд на Польщу як на зрадника славянської ідеї, слугу західної Європи в її наліску на своє народне словянське житє. Зоставляючи розбір до виходу праці in extendo, звертаю увагу автора на деякі необережності в аргументації; він напр. знає, що Хорвати не довго були під властію Поляків; він догадуєть ся, що Краковщина мала з початку не польську (а значить — руску людність), відома відповідь Романа польским послам виступає як факт. Статя кінчить ся гадками про сучасні заміри деяких пруських публіцистів — ужити Поляків за привод до дальшого Drang nach Osten.

М. Г.

Fryderyk Papée. Historia miasta Lwowa w zarysie, Львів, 1894, стор. 214 з 24 ілюстр.

Dr. Jecheskiel Caro. Geschichte der Juden in Lemberg von den ältesten Zeiten bis zur Theilung Polens im Jahre 1792 (sic!) aus Chroniken und archivalischen Quellen bearbeitet, Краків, 1894, стор. 180.

Рада міста Львова завізвала кустоса бібліотеки Львівського університета п. Папого до зладження начерку історії Львова, пригідного для всякого освіченого львівського горожанина, з тим додатком, щоб сей начерк знадобив ся на підручник для учителів мійських шкіл, та щоб не